

РЕШЕНИЕ

№ 705

гр. София, 17.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 6-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Иван Иванов

Членове: Зорница Хайдукова
Валентин Бойкинов

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Зорница Хайдукова Въззивно търговско дело
№ 20211001000821 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 613а, ал. 2 ТЗ, вр. чл. 258 ГПК - чл. 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на молителя „Жоро транс комерс“ ЕООД срещу решение № 261040 от 30.06.2021г. по т.д.н. 410/2021г. описа на Софийски градски съд, ТО, VI – 18 с-в, в частта, с която е определена за начална дата на неплатежоспособността на „Бив груп“ ЕООД датата 31.12.2020г. Жалбоподателят поддържа решението в тази му обжалвана част да е неправилно предвид постановяването му в противоречие на закона – чл. 608 ТЗ, както и с оглед неговата необоснованост. Излага от приетата по делото ССчЕ да се установява икономическото състояние на ответника към 31.12.2015г., 31.12.2016г., 31.12.2020г. и 14.01.2021г. като при съпоставяне на краткотрайните активи и краткосрочните задължения коефициентите на обща и бърза ликвидност към 31.12.2015г. и 31.12.2016г. да са под минималните допустими граници, а тези на незабавна и абсолютна ликвидност да са с нулеви стойности. Излага по делото да се установява, че ответникът има общо 49 кредитора, чиито вземания с оглед декларираната липса на дейност през годините 2017г., 2018г. и 2019г. следва да бъде прието, че са възникнали още през 2015г. Сочи конкретната дата на спиране на плащанията да не е

установена по причина на поведението на ответника и неизпълнение от последния на задължението му по чл. 190 ГПК. Поддържа съдът неправилно и да не е приложил нормата на чл. 161 ГПК предвид неизпълнение от ответника на двете постановени от съда определения по чл. 190 ГПК, с които съдът му е указал да представи по делото относимите към спора счетоводни документи. Оспорва като противен на закона и мотива на СГС по обжалваното решение, че молителят не се е позовал на презумпцията на чл. 608, ал. 3 ТЗ, като излага последната да е установена в закона и при необорването и от ответника задължение на съда да е да приложи същата. Поддържа съобразно трайно установената съдебна практика началната дата на неплатежоспособността да следва да се определя с оглед цялостното икономическо състояние на длъжника, изразено чрез показателите за ликвидност, финансова автономност и задлъжнялост, при съобразяване на най-ранния момент на спиране на плащанията към кредиторите като проявление, външен белег на неплатежоспособността. Излага по делото да се установяват натрупани задължения на длъжника за периода от 2015г. и неуредени към 31.12.2020г. за сумата 170 492,24 лв., предвид на което и началната дата на неплатежоспособността според него следва да бъде определена на датата 31.12.2015г. По изложените доводи моли за отмяна на решението в обжалваната му част и за постановяване на друго, с което да бъде определена за начална дата на неплатежоспособността датата 31.12.2015г.

Въззиваемата страна, „Бив груп“ ЕООД, призована при условията на чл. 619, ал. 1 ТЗ, не депозира писмен отговор и не взема становище по въззивната жалба.

Предвид нормата на чл. 269 ГПК въззивната инстанция дължи проверка за валидността на решението, за неговата допустимост, в обжалваната част, а за правилността му единствено на въведените в жалбата основания.

При изпълнение правомощията си по чл. 269 ГПК настоящият въззивен състав намира обжалваното решение за валидно.

Съдът отчита постоянната практика на ВКС, вкл. по постановените по реда на чл. 290 ГПК решение 174/05.02.2011г. по т.д. 567/2011г., ТК, II ТО, решение 44/27.05.2014г. по т.д. 3286/2013г., ТК, II ТО на ВКС и др., съобразно която обявяването в неплатежоспособност, респ. свръхзадълженост

и откриването на производство по несъстоятелност са същинската част от решението, а всички останали негови части - определяне на начална дата на неплатежоспособността, назначаване на временен синдик, допускане на обезпечителни мерки, определяне дата на първото събрание на кредиторите, прекратяване на дейността на длъжника, обявяване на длъжника в несъстоятелност, спиране на производството по несъстоятелност /в хипотезата на чл. 632, ал. 1 ТЗ/- са производни и са последица от откриването на производство по несъстоятелност. Поради това, при обжалване на решението само в някои от тези части /които могат да бъдат предмет на обжалване/, въззивният съд дължи проверка правилността и допустимостта на решението в тази му обжалвана част, в конкретния случай по жалбата на молителя „Жоро транс комерс“ ЕООД само относно началната дата на неплатежоспособността. В така очертаната обжалвана част решението е допустимо.

При съобразяване на съдебна практика по решение № 44 от 04.07.2012г. по т.д. 983/2011г., ТК, I ТО на ВКС, въззивният съд е обвързан от заявеното с жалбата искане досежно началната дата на неплатежоспособността, и дължи проверка и преценка правилността на обжалваното решение съобразно заявените с въззивната жалба оплаквания и релевантната според жалбоподателя начална дата на неплатежоспособността. В последния смисъл е и съдебна практика по решение № 140 от 28.12.2015г. по т.д. 3682/2014г., ТК, II ТО на ВКС, с която по въпроса, по който е допуснато касационно обжалване, е отговорено, че въззивният съд дължи разглеждане на конкретните доводи по въззивната жалба досежно началната дата на неплатежоспособността. В този смисъл и при съблюдаване на цитираната задължителна съдебна практика и общия принцип в гражданския процес за невлашаване положението на жалбоподателя, съдът приема, че дължимата по жалбата на кредитора проверка досежно правилността на решението на СГС, в обжалваната му част досежно началната дата на неплатежоспособността, е по очертаните от кредитора доводи и за очертания с жалбата период, а именно от сочената с жалбата дата 31.12.2015г. до определената от СГС начална дата на неплатежоспособността – 31.12.2020г.

При гореочертания предмет на въззивна проверка, настоящият състав на съда намира първоинстанционното решение в обжалваната му част досежно началната дата на неплатежоспособността за правилно, а поддържаните с

жалбата на кредитора доводи за неоснователни, по следните мотиви:

Неплатежоспособността, съобразно легалната дефиниция на последното понятие в нормата на чл. 608, ал. 1 ТЗ, е състояние на невъзможност за изпълнение на изискуемо парично задължение, породено от или отнасящо се до търговска сделка, включително нейната действителност, изпълнение, неизпълнение, прекратяване, унощожаване и разваляне, или последиците от прекратяването ѝ, или публично правно задължение към държавата или общините, свързано с търговската му дейност, или задължение по частно държавно вземане.

При зачитане на съдебната практика по решение № 33 от 07.09.2010 г. по т.д. № 915/2009 г., II т.о., решение № 115 от 25.06.2010 г. по т.д. № 169/2010 г., II т.о., решение № 90 от 20.07.2012 г. по т.д. № 1152/2011 г., I т.о. , решение № 9 от 10.04.2019г. по т.д. 2099/2018г., ТК, I ТО на ВКС и други, началната дата на неплатежоспособност следва да бъде разглеждана като момент на проявление на трайната неспособност на длъжника да погасява свои изискуеми парични задължения към кредиторите по чл.608, ал.1 ТЗ с наличните си краткотрайни активи, като същата се определя от неговото цялостно икономическо състояние, изразено чрез показателите за ликвидност, финансова автономност и задлъжнялост, при отчитане на най-ранния момент на спиране на плащанията като външен белег на неплатежоспособността.

С цитираната от жалбоподателя разпоредба на чл. 608, ал. 3 ГПК е въведена оборима законова презумпция, съобразно която неплатежоспособността се предполага, когато длъжникът е спрял плащанията, като спиране на плащанията е налице, когато длъжникът е платил изцяло или частично задължения към отделни кредитори. Или при доказано по делото наличие на неизпълнение от длъжника дори на едно изискуемо парично вземане по чл. 608, ал. 1, т. 1 - т. 3 ТЗ (вкл. частично), в негова тежест ще бъде да установи обективното си икономическо положение с цел оборване на презумираното в тези случаи състояние на неплатежоспособност.

При зачитане на горецитираната задължителна практика за ВКС настоящият състав на съда отчита първата кумулативно изискуема предпоставка за приложение презумпцията по чл. 608, ал. 3 ТЗ да е наличието на неизпълнение на падежа на задължение на длъжника от изрично

очертаните такива в нормата на чл. 608, ал. 1 ТЗ, която датата е и първият най-ранен момент на „спиране на плащането“ на това конкретно задължение по смисъла на законовата разпоредба. Към този най – ранен момент и следва да бъде установено икономическото състояние на търговеца, респективно неговата неплатежоспособност като трайна и обективна невъзможност да посрещне краткотрайните си задължения с краткотрайните си активи, или обратното - да бъде оборена презумпцията на чл. 608, ал. 3 ТЗ с доказано добро икономическо състояние на търговеца.

По делото молителят е въвел твърдения за неизпълнение на падежа на задълженията на ответника за заплащане на дължимата цена за извършени международни превози на стоки – търговски сделки, отговаряща на дефиницията на чл. 608, ал. 1, т. 1 ТЗ, като падежът на най-ранното задължение на ответника по тези търговски сделки съобразно твърденията на кредитора е през м. декември 2020г. Други твърдения за по-ранна начална дата, на която ответникът да не е изпълнил на падежа му свое задължение от кръга по чл. 608, ал. 1 ТЗ, не са въвеждани като част от предмета на делото пред първата инстанция. Такова конкретно твърдение не се съдържа и във въззивната жалба на ответника. В този смисъл и за приложението на сочената от молителя презумпция по чл. 608, ал. 3 ТЗ, която презумира неплатежоспособност от факта на неизпълнение на изискуемо задължение, следва да бъде определен най-ранния момент на неизпълнение на това задължение, дори в хипотеза като процесната, в която не е налице само един кредитор, но е невъзможно да бъде определена изискуемостта на другите задължения по причина на поведението на ответника. В последния смисъл са и разрешенията по постановеното по реда на чл. 290 ГПК решение № 9 от 10.04.2019г. по т.д. 2099/2018г. по описа на ВКС, ТК, I ТО.

За пълнота следва да бъде добавено, че освен, че страните по делото не са посочили друг по-ранен момент, в който ответникът не е изпълнил на падежа свое задължение от кръга на очертаните с нормата на чл. 608, ал. 1 ТЗ, такова неизпълнение и не се установява по делото от събраните доказателства в тяхната съвкупност, противно оплакванията на жалбоподателя по въззивната му жалба.

От приетото по делото и неоспорено заключение по ССчЕ се установява в изготвените и публикувани баланси на ответното дружество към

31.12.2015г. да съществуват задължения в размер на 8 000 лв., а към 2016г. задължения в размер на 9 000 лв. Задълженията са посочени като „други задължения“ с период до една година, като липсва каквато и да е индивидуализация на дълга, както и данни за дата на изискуемост на осчетоводените вземания, респективно падеж на дълговете. Вещото лице и изрично е отговорило на въпрос трети към основната ССЧЕ-за, че не може да бъде определено въз основа на счетоводните записвания дали задълженията в горния размер са били изискуеми към 31.12.2015г., респ. 31.12.2016г. Противно доводите по жалбата на молителя, вещото лице не е дало заключение задължения в размер на сумата 170 492,24 лв. към доставчици да са възникнали през 2015г. Напротив изрично е посочило към 31.12.2015г. осчетоводените задължения да са за сумата 8 000 лв. и да не са към доставчици, а да са осчетоводени в друга графа – „други задължения“. Към 31.12.2016г. отново само в графа „други задължения“ има счетоводен запис за дълг в общ размер от 9 000 лв., като с оглед подадените от длъжника декларации за 2017г., 2018г. и 2019г., че дружеството не е осъществявало дейност, вещото лице изрично е дало заключение, че записите като данни за предходен период по баланса за 2020г. съвпадат с тези по баланса на дружеството към 31.12.2016г., или в началото на 2020г. осчетоводените задължения на длъжника са само от групата на „други задължения“ в размер на 9 000 лв. Едва през 2020г. и по баланса към 31.12.2020г. за първи път са включени записи за задължения „към доставчици“ за сумата 170 хил. лв., а размерът на задълженията от групата на „други задължения“ е нараснал на сумата 44 хил. лв. В този смисъл и от събраните по делото доказателства не се установява към сочената от молителя дата – 31.12.2015г., ответникът да е „спрял плащанията“ - да не е изпълнил на падежа изискуемо задължение породено или отнасящо се до търговска сделка. Такива задължения са отразени счетоводно за първи път в изготвения баланс за 2020г., в който към 31.12.2020г. са отразени задължения на търговеца към доставчици за сумата 170 492,24 лв., а посочване на кредиторите се съдържа едва в изготвения към дата 14.01.2021г. опис/оценка на активите и пасивите на „Биф груп“ ЕООД, който опис не съдържа информация за падежа на задълженията.

От представеното удостоверение от НАП не се установяват и задължения на длъжника с падеж преди 31.12.2020г. за публични или частни държавни вземания.

Настоящият състав на съда намира за неоснователно и оплакването по въззивната жалба за постановяване на обжалваното решение в нарушение на процесуалната норма на чл. 161 ГПК. Съобразно последната законова разпоредба с оглед на обстоятелствата по делото съдът може да приеме за доказани фактите, относно които страната е създала пречки за събиране на допуснати доказателства. По вече изложените мотиви по делото не са въведени конкретни фактически твърдения от молителя за наличие на конкретна търговска сделка, извън тези от 2020г., с които обосновава легитимацията си по молбата по чл. 625 ТЗ, по която ответникът не е изпълнил на падежа своето задължение, за да може съдът при приложение нормата на чл. 161 ГПК да приеме последните фактически твърдения за доказани по делото.

По изложените мотиви на съда и от събраните по делото доказателства не се установява към сочената от жалбоподателя дата 31.12.2015г. ответникът да не е изпълнил свое парично задължение от кръга на очертаните в нормата на чл. 608, ал. 1 ТЗ, предвид на което и доколкото не се установява първата кумулативна предпоставка от дефиницията на неплатежоспособността към същата дата, последната не следва да бъде приета за начална дата на неплатежоспособността на ответника, независимо от показателите за икономическо състояние на длъжника към същата дата, които, както сочи жалбоподателят, са под референтните норми за коефициентите на обща и бърза ликвидност и с нулева стойност за коефициентите на незабавна и абсолютна ликвидност. В този смисъл е и изричното разрешение по решение № 9 от 10.04.2019г. по т.д. 2099/2018г. по описа на ВКС, ТК, I ТО.

Единствените установени по основание – търговска сделка, и падеж на дълга, непогасени на падежа задължения, са претендираните от молителя за възнаграждение по договори за международен превоз на стоки с падежи през м.12.2020г. и м. 01.2021г.

От заключенията по приетите и неоспорени от страните основна и допълнителна ССЕ -зи се установява към 31.12.2020г. счетоводно да са отразени краткосрочни активи на длъжника в общ размер на 203 000 лв., от които 14 000 лв. – вземания от клиенти, 188 000 лв. парични средства в брой и 1 000 лв. по банкова сметка на безсрочен депозит. Молителят е оспорил верността на счетоводния запис за налични средства в брой в размер на

188 000 лв., като при указания от съда по чл. 190 ГПК ответникът не е представил доказателства, нито е оказал съдействие на вещото лице за установяване реалното наличие на последния актив – парични средства в брой, предвид на което и като отчита да дължи преценка за реалната ликвидност на активите, съдът приема, че счетоводно отразените, но неустановени реално да съществуват парични средства в брой, не следва да бъдат вземани предвид при определяне на стойността на активите на ответника при определяне на реалното му икономическо състояние към 31.12.2020г. По тези мотиви и като кредитира допълнителното заключение по ССчЕ съдът приема по делото да се установяват към 31.12.2020г. следните показатели на обща ликвидност – 0,07, на бърза ликвидност - 0,07, на незабавна и абсолютна ликвидност – 0,0047. Или от събраните по делото доказателства първата сигурна дата, към която кумулативно се установяват неизпълнение на парично задължение от кръга на тези по чл. 608, ал. 1 ТЗ и обективно влошаване на икономическото състояние на „Бив груп” ЕООД, характеризиращо се като трайно проявление на неспособност на длъжника да погасява свои изискуеми парични задължения към кредиторите по чл.608, ал.1 ТЗ с наличните си краткотрайни активи, изразено чрез показателите за ликвидност, финансова автономност и задлъжнялост, е 31.12.2020г., която дата и следва да бъде определена по горните доводи на съда като начална дата на неплатежоспособността.

По гореизложените мотиви на съда и предвид достигането до еднакви крайни изводи от двете инстанции решението, в обжалваната му част, досежно началната дата на неплатежоспособността, следва да бъде потвърдено.

При този изход на спора право на разноски има въззиваемата страна. Не е заявила искане за присъждане на разноски, нито доказва извършването на такива, предвид на което и разноски няма да бъдат присъждани с настоящото решение.

Мотивиран от горното, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 261040 от 30.06.2021г. по описа на Софийски градски съд, ТО, VI – 18 с-в, В ОБЖАЛВАНАТА ЧАСТ , с която е

определена за начална дата на неплатежоспособността на „Бив груп” ЕООД, ЕИК 202865115, датата 31.12.2020г.

В останалата част решението като необжалвано е влязло в сила.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните при условията на чл. 280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____